

Istungidokument

B9-0132/2023

13.2.2023

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

nõukogu ja komisjoni avalduste alusel

vastavalt kodukorra artikli 132 lõikele 2

olukorra kohta aasta pärast Venemaa sissetungi Ukrainasse ja agressioonisõja algust
(2023/2558(RSP))

Michael Gahler, Andrius Kubilius, Rasa Juknevičienė, Željana Zovko, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Siegfried Mureşan, Jerzy Buzek, Isabel Wiseler-Lima, Traian Băsescu, Vasile Blaga, Vladimír Bilčík, Daniel Buda, Cristian-Silviu Buşoi, Peter van Dalen, Gheorghe Falcă, Tomasz Frankowski, Andrzej Halicki, Sandra Kalniete, Arba Kokalari, Andrey Kovatchev, David Lega, Miriam Lexmann, Antonio López-Istúriz White, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Aušra Maldeikienė, Marian-Jean Marinescu, Gabriel Mato, Liudas Mažylis, Dace Melbārde, Francisco José Millán Mon, Janina Ochojska, Radosław Sikorski, Michaela Šojdrová, Eugen Tomac, Inese Vaidere, Tom Vandenkendelaere, Javier Zarzalejos, Milan Zver
fraktsiooni PPE nimel

**Euroopa Parlamendi resolutsioon olukorra kohta aasta pärast Venemaa kallaletungi Ukrainale ja agressioonisõja algust
(2023/2558(RSP))**

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Ukraina kohta,
 - võttes arvesse 2014. aastal ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Ukraina vahel sõlmitud assotsieerimislepingut¹ ning Euroopa Liidu ja Ukraina vahelist põhjalikku ja laiaulatuslikku vabakaubanduspiirkonda, mida leping hõlmab,
 - võttes arvesse Ukraina 28. veebruari 2022. aasta avaldust ELi liikmeks astumise kohta, komisjoni 17. juuni 2022. aasta teatist „Komisjoni arvamus Ukraina Euroopa Liidu liikmeks astumise avalduse kohta“ (COM(2022)0407) ja sellele järgnenud Euroopa Ülemkogu 23.–24. juuni 2022. aasta järeldusi,
 - võttes arvesse 3. veebruaril 2023 toimunud ELi ja Ukraina 24. tippkohtumise järel tehtud ühisavaldust,
 - võttes arvesse Ukraina presidendi Volodõmõr Zelenskõi 9. veebruari 2023. aasta visiiti Euroopa Parlamenti ja Euroopa Parlamendis peetud kõnet,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 132 lõiget 2,
- A. arvestades, et Venemaa on alates 24. veebruarist 2022 pidanud Ukraina vastu ebaseaduslikku, provotseerimata ja põhjendamatu agressioonisõda; arvestades, et see agressioonisõda kujutab endast ÜRO põhikirja ja rahvusvahelise õiguse aluspõhimõtete jõhkrat ja jämedat rikkumist; arvestades, et Ukraina on kannatanud Venemaa agressiooni all alates 2013. aasta novembris puhkenud meelevaldustest tollase presidendi otsuse vastu peatada ELi-Ukraina assotsieerimislepingu allkirjastamine;
- B. arvestades, et Venemaa väed on korraldanud valimatuid rünnakuid elamupiirkondade ja tsiviiltaristu vastu; arvestades, et mõrvatud on juba tuhandeid tsiviilisikuid, sealhulgas sadu lapsi, ja veel rohkem on neid, keda on piinatud, ahistatud, seksuaalselt rünnatud või kes on röövitud või sunniviisiliselt ümber asustatud; arvestades, et Venemaa vägede ja käsilavägede ebainimlik käitumine on rahvusvahelise humanitaarõigusega täielikult vastuolus; arvestades, et 30. septembril 2022 teatas Venemaa ühepoolset, et annekteerib lisaks varem annekteeritud Krimmi poolsaarele veel Donetski, Hersoni, Luhanski ja Zaporizžja, s.o Venemaa poolt osaliselt okupeeritud Ukraina oblastid;
- C. arvestades, et 28. veebruaril 2022 esitas Ukraina Euroopa Liiduga ühinemise taotluse; arvestades, et 17. juunil 2022 avaldas komisjon oma arvamus Ukraina ELi liikmeks astumise avalduse kohta ning soovitas anda Ukrainale ELi kandidaatriigi staatuse

¹ ELT L 161, 29.5.2014, lk 3.

tingimusel, et võetakse teatavaid reformimeetmeid, näiteks õigusriigi ja korrupsioonivastase võitluse valdkonnas; arvestades, et komisjon esitab 2023. aasta kevadel suulise ajakohastatud teabe komisjoni 17. juuni 2022. aasta arvamuses täpsustatud tingimuste täitmise kohta;

- D. arvestades, et Euroopa Liit on alates 24. veebruarist 2022 kehtestanud Venemaa suhtes üheksa järjestikust sanktsioonide paketti, mis täiendavad Venemaa suhtes alates 2014. aastast kehtestatud kehtivaid meetmeid; arvestades, et sanktsioonid on enneolematud ja nende eesmärk on põhjustada Venemaale tema tegevuse tõttu ränki tagajärgi ja tõhusalt pärssida Venemaa võimet Ukraina vastu suunatud agressioonisõda jätkata;
1. kordab, et mõistab kõige karmimalt hukka Venemaa agressioonisõja Ukraina vastu ning Valgevene osalemise selles sõjas; mõistab teravalt hukka Iraani ametivõimude sõjalise toetuse Venemaale;
 2. nõuab, et Venemaa lõpetaks viivitamata igasuguse sõjalise tegevuse Ukrainas ning viiks tingimusteta välja kõik väed ja sõjalise varustuse kogu Ukraina rahvusvaheliselt tunnustatud territooriumilt;
 3. kinnitab veel kord oma vankumatut solidaarsust Ukraina rahvaga, kes on jätkuvalt ilmutanud erakordset julgust ja vastupanuvõimet; väljendab sügavat solidaarsust selle sõja tuhandete süütute Ukraina ohvrite perekondadega;
 4. toetab täielikult Ukraina sõltumatust, suveräänsust ja territoriaalset terviklikkust tema rahvusvaheliselt tunnustatud piirides ning rõhutab, et see sõda kujutab endast rahvusvahelise õiguse rasket rikkumist; kordab, et mõistab hukka Ukraina Donetsk, Hersoni, Luhanski ja Zaporizžja oblastite ning Krimmi poolsaare ebaseadusliku annekteerimise Venemaa poolt;
 5. rõhutab, et Ukraina peamine eesmärk on võita sõda Venemaa vastu, mida mõistetakse Ukraina võimena juhtida kõik Venemaa jõud, selle esindajad ja liitlased välja Ukraina rahvusvaheliselt tunnustatud territooriumilt; on seisukohal, et seda eesmärki on võimalik saavutada üksnes eranditult igat liiki relvade jätkuva, püsiva ja pidevalt suureneva tarnimisega Ukrainasse; nõuab, et järgmise sammuna kiirendataks juba lubatud peamiste lahingutankide kohaletoometamist ning kaalutaks tõsiselt lääne hävituslennukite ja kaugmaa raketisüsteemide tarnimist ning märkimisväärselt suurendataks laskemoonatarneid;
 6. tuletab meelde, et Venemaa agressioonisõda on suurim sõjaline konflikt Euroopa maailmajaos alates Teise maailmasõja lõpust ning näitlikustab kasvavat konflikti autoritaarsuse ja demokraatia vahel; on veendunud, et Ukraina võit on äärmiselt oluline, et säilitada reeglitel põhineva rahvusvahelise korra saavutusi ning eluviisi, mida vabad inimesed on nüüdseks juba aastakümneid nautinud nii Euroopas kui ka mujal; tuletab meelde, et ukrainlased võitlevad ja surevad lahinguväljal Euroopa väärtuste ja põhimõtete eest, mida ELi kodanikud peavad enesestmõistetavaks ja mida nad naudivad iga päev;
 7. on veendunud, et sõja tulemus ja rahvusvahelise üldsuse võetud hoiak on otsustava tähtsusega teiste autoritaarsete režiimide edasise tegevuse seisukohalt, kes jälgivad tähelepanelikult sõja kulgu, sest sõltuvalt selle tulemusest võib see neid kas heidutada

või ergutada võtma rahvusvahelise õigusega vastuolus oma naabrite või tajutavate vaenlaste vastu samasuguseid julgeid meetmeid nagu Venemaa, õõnestades veelgi rahvusvahelist stabiilsust, julgeolekut ja rahu;

8. rõhutab, et Venemaa agressioonisõda on põhjalikult muutunud geopoliitilist olukorda Euroopas, mis nõuab ELilt jõulisi, julgeid ja ulatuslikke poliitilisi, julgeolekualaseid ja finantsotsuseid; väljendab sellega seoses taas kord toetust Euroopa Ülemkogu otsusele anda Ukrainale ELi kandidaatriigi staatus; kutsub komisjoni ja nõukogu üles töötama selle nimel, et alustada käesoleval aastal ühinemisläbirääkimisi; on veendunud, et Ukraina ELi liikmesus on geostrateegiline investering ühtsesse ja tugevasse Euroopasse ning annab tunnistust juhtrollist, otsusekindlusest ja visioonist;
9. rõhutab tungivat vajadust võtta Venemaa vastutusele Ukraina suhtes toime pandud sõjakuritegude, inimsusvastaste kuritegude ja agressioonikuritegude eest; kordab oma nõudmist, et EL ja selle liikmesriigid võtaksid juhtrolli ja toetaksid aktiivselt erikohtu loomist Venemaa Ukraina-vastaste agressioonikuritegude uurimiseks ja nende eest vastutusele võtmiseks ning ka rahvusvahelise kahjuregistri loomist; on seisukohal, et rahvusvahelisel erikohtul peab olema pädevus uurida mitte ainult Vladimir Putinit ning Venemaa poliitilist ja sõjalist juhtkonda, vaid ka Aljaksandr Lukašenkat ning poliitilist ja sõjalist juhtkonda Valgevenes, mis käitub agressiooni võimaldava riigina;
10. tuletab meelde, et Venemaa tahtlikud rünnakud ja hirmuteod kujutavad endast Ukraina elanikkonna vastu suunatud terroriakte ja on sõjakuriteod; väljendab rünnakute ja hirmutegude ning muude tegude suhtes, mille Venemaa on Ukrainas ja teiste riikide territooriumil oma hävitavate poliitiliste eesmärkide saavutamiseks toime pannud, äärmist nõrdimust ja hukkamõistu; tuletab eespool toodut silmas pidades meelde, et Venemaa on tunnistanud terrorismi toetavaks riigiks, kes kasutab terrorismivahendeid;
11. kordab oma nõuet, et ELi institutsioonid ja liikmesriigid ning ELi partnerid jätkaksid ja suurendaksid Ukrainale kogu vajaliku poliitilise, majandusliku, taristuga seotud, rahalise ja humanitaarabi andmist;
12. kutsub liikmesriike üles võtma võimalikult kiiresti vastu kümnenda Venemaa-vastaste sanktsioonide paketi ning esitama ennetavalt ettepanekuid sanktsioonide laiendamiseks, kaasates uusi sektoreid ja üksikisikuid; nõuab, et nende isikute ja üksuste loetelu, kelle suhtes sanktsioone kohaldatakse, laiendataks nii, et see hõlmaks ka veel ELi turgudel tegutsevaid Venemaa ettevõtteid; kutsub kõiki partnereid, eelkõige ELi kandidaatriike ja potentsiaalseid kandidaatriike üles sanktsioonipakettidega ühinema; nõuab, et EL jätkaks sanktsioonide tugevdamist tihedas koostöös ülemaailmsete partneritega, tagades samal ajal nende tõhusa rakendamise ning vältides nendest kõrvalehoidmist ja selle hõlbustamist;
13. avaldab tänu demokraatlikele riikidele, kes on näidanud üles enneolematut ühtsust, solidaarsust ja toetust Ukrainale alates sõja esimestest tundidest ja teevad seda edasi; on seisukohal, et EL peaks koostöö ja toetuse suurendamise kaudu premeerima riike, kes toetavad ÜROs Ukraina toetuseks vastu võetud resolutsioone, ning vähendama toetust nendele, kes hääletavad vastu või hoiduvad hääletamisest;
14. kordab, et mõistab hukka Rahvusvahelise Olümpiakomitee (ROK) hiljutise otsuse lubada Venemaa ja Valgevene sportlastel 2024. aasta Pariisi olümpiamängude

kvalifikatsiooniüritustel neutraalse lipu all võistelda, sest see on vastuolus nende riikide peaaegu täieliku isoleeritusega ja mõlemad režiimid kasutavad seda ära propaganda eesmärgil; kutsub liikmesriike üles avaldama survet, et mõjutada ROKi seda rahvusvahelise spordimaailma jaoks piinlikku otsust tühistama;

15. kordab oma nõudmist, et EL ja selle liikmesriigid tugevdaksid Venemaa rahvusvahelist isoleerimist, sealhulgas seoses riigi liikmesusega rahvusvahelistes organisatsioonides ja organites ning hoiduksid mis tahes ametlike sündmuste korraldamisest Venemaa Föderatsiooni territooriumil, et vähendada diplomaatiliste suhete taset Moskvas;
16. kutsub komisjoni ja kaasseadusandjaid üles viima lõpule õiguskorra väljatöötamise, mis võimaldab ELi poolt külmutatud Venemaa varad konfiskeerida ja kasutada neid Venemaa Ukraina-vastase agressiooni mitmesuguste tagajärgede leevendamiseks, sealhulgas riigi ülesehitamiseks ja Venemaa agressiooni ohvritele hüvitise maksmiseks; rõhutab oma veendumust, et kui sõda lõpeb, peab Venemaa olema kohustatud maksma talle kehtestatud hüvitisi, tagamaks, et Venemaa annab olulise panuse Ukraina ülesehitamisse;
17. kutsub Ukraina ametivõime üles ilmutama ühemõttelist poliitilist otsustavust oma rahva Euroopa-püüdluste elluviimisel, tehes märgatavalt kiiremaid edusamme põhjalike reformide abil, et täita võimalikult kiiresti tulemuslikult ELi liikmesuse kriteeriumid;
18. rõhutab vajadust seada esmatähtsaks Ukraina jaoks ELi ulatusliku taastepaketi väljatöötamine, milles tuleks keskenduda riigile kohe antavale, keskpikale ja pikaajalisele abile, riigi ülesehitamisele ja taastamisele ning mis peaks veelgi aitama edendada majanduskasvu pärast sõja lõppemist;
19. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, Euroopa välisteenistusele, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Euroopa Nõukogule, Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsioonile, Venemaa Föderatsiooni presidendile, valitsusele ja parlamendile ning Ukraina presidendile, valitsusele ja Ülemraadale.